Valtuustoaloitteen Telemastoille selkeät pelisäännöt lähettäminen valmisteluun

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 376
2251/00.01.04.00/2026

Valmistelija Röntynen Antti-Pekka, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Valtuuston kokouksessa 5.10.2026 jätettiin Tuusulan Puolesta -valtuustoryhmän valtuustoaloite ”Telemastoille selkeät pelisäännöt”.

Valtuustoaloite kuuluu seuraavasti:

”Esitän, että Tuusulan kunta:
• Keskeyttää telemastojen poikkeamispäätökset, luvitukset, myös maanvuokrasopimukset kunnan maille siihen asti, kunnes kunnassa on hyväksytty mastojen sijoittamisen pelisäännöt.
• Laatii pelisäännöt yhdessä operaattoreiden kanssa. Lähtökohtana on mastojen yhteiskäyttö. Mastoja ei sijoiteta arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin, rannoille eikä asutuksen välittömään läheisyyteen, lähipuistoihin. Pelisäännöt hyväksyy, kuntakehityslautakunta

Perustelut

1. Mastot jäävät maisemaan
Tuusulaan nousee nyt telemastoja tiheään. Lähes kaikki ovat 42-metrisiä, ja useimmat kunnan maille. Muutamana viime vuotena valokuituoperaattoreiden katujen avaamiset, valokuidun asentaminen, huonot jälkityöt ovat herättäneet huomiota. Ne kuitenkin peitettiin. Masto jää maisemaan vuosikymmeniksi.

Kotuntiellä rakentaminen alkaa pian valtakunnallisesti arvokkaassa kulttuuriympäristössä. Eino Leinon tieltä Digita vetäytyi asukkaiden ja maakuntamuseon vastustuksen jälkeen. Lahelaan on tulossa uusi telemasto Tuhkalan puistoon. 5G- ja 6G-verkot tarvitsevat lisää tukiasemia. Siksi tarvitaan selkeät säännöt.

2. Kunnan ei ole pakko vuokrata maataan
Laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014) lähtee siitä, että operaattori sopii mastopaikasta maanomistajan kanssa. Jos sopimusta ei synny, operaattori voi hakea sijoittamisoikeutta rakennusvalvonnalta. Silloin sen on osoitettava, ettei mastoa voida muuten sijoittaa tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin. Kunta voi siis sanoa ei. Operaattorit tulevat kunnan maille, koska se näyttää olevan niille helpointa.

3. Yhteiskäyttö pitää vaatia
Samaan mastoon mahtuu useamman operaattorin laitteet. Silti jokainen mastoyhtiö rakentaa omaa verkkoaan. Kunta maanomistajana voi vaatia yhteistyötä. Jos kunta ei vaadi, kukaan ei vaadi. Hyvät yhteydet ovat kaikkien etu. Pelisäännöt eivät estä verkkoa. Ne ohjaavat mastot oikeisiin paikkoihin.

4. Tiedottamisen on tavoitettava asukkaat
Lain mukainen tiedottaminen tavoittaa usein vain muutaman rajanaapurin. 42-metrinen masto näkyy kauas. Tiedon on tavoitettava lähialueen asukkaat ajoissa, ennen kuin kunta tekee vuokrasopimuksen.

Kirje kotiin ja suuri ilmoitus paikan päällä on hyvä tapa toimia. Samaten kunnan verkkoviestinnän parantaminen. Asukkaat eivät vastusta hyviä yhteyksiä. He vastustavat sitä, ettei heiltä kysytä eivätkä he voi vaikuttaa”.

Valtuusto on kokouksessaan 6.10.2025 § 177 hyväksynyt valtuustoaloitteiden käsittelyperiaatteet 1.11.2025 alkaen. Niiden mukaisesti kunnanhallitus käsittelee jätetyt aloitteet jokaisen valtuuston kokouksen jälkeen, vastuuttaa valmistelun toimialueelle ja määrittää valmistelulle kuuden kuukauden määräajan, jonka aikana valtuustoaloitteen on oltava uudelleen kunnanhallituksen käsiteltävänä.

Esittelijä kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen kasvun ja ympäristön toimialueelle kuntakehityslautakunnan valmisteluun siten, että se pyytää lautakuntaa toimittamaan vastauksen valtuustoaloitteeseen kunnanhallituksen käsittelyyn 18.4.2027 mennessä.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.